

Bagare Bröms

– kyrkbyns första fasta bagare

Utsikt i riktning mot Storgatan och nuvarande Skillnadsgatan, i mitten av 1920-talet. Det närmaste huset till vänster om Storgatan var Engmans diversehandel (nuvarande OKQ8:s tomt). Det närmaste huset på höger sidan Storgatan ägdes av **bagarmästare Johan Bröms**. I den nuvarande byggnaden har i modern tid bl a lokalen "Rosengård" huserat, veterinär mm. I bildens mitt syns den då nybyggda Parkskolans tak sticka upp. Skolan invigdes år 1922, på tomten där Medborgarhuset står idag.

Tv: Kortspelare herrar, 4) **Karl Johan Bröms**.

Kyrkbyns förste fasta bagare var Carl Johan Bröms (f 1859–1933). Han byggde i början av 1890-talet en fastighet vid Storgatan på kvarteret Skatan. Där startade han bagerirörelse.

Senare 1901 uppförde Bröms gård och bageri på kvarteret Lommen. På samma ställe som Zakarias Granberg hade biografen Palladium. I modern 2025 finns Systembolaget på ungefär samma plats.

Vid sidan av bageriet drev Bröms även jordbruk på sitt kronobygge Heleneborg, dit han i början av första världskriget flyttade med sin familj. Där fortsatte han att driva bagerirörelsen medan han levde.

Carl Johan var gift med Anna Margareta, född Nystedt 1865–1946.

*Fem män: Kaféägare Sundin, **bagare C-J Bröms**, garvare Pettersson, skräddare Arvius och hemmansägare Åhman. 1915. Bilden är tagen i korsningen Storgatan- Stationsgatan i Arvidsjaur. Bild ur Gunnar Arvius fotosamlingar.*

Huset närmast byggdes av bagarmästare Carl Johan Bröms, i början av 1890-talet. I fastigheten startade han en bagerirörelse, innan han byggde en fastighet på kv Lommen 1901. Bild från 1969, Storgatan i Arvidsjaur.

Under årens lopp etablerades i fastigheten flera kaféer med olika innehavare. År 1917 bildades ett bolag som startade Andelscaféet. Bolaget hyrde nedre våningen av Anders Hällgren.

Efter något år övertogs Andelscaféet av Ebba Arvidsson. Fjärdingsman J F Sjödin, f. 1889 i Pjesker, flyttade 1913 till Arvidsjaur. Han köpte denna fastighet 1925. Nästa ägare efter Ebba Arvidsson var fru Sjödin som startade Sjödens café.

Därefter drev Mauritz Karlsson Karlssons café. Karlsson fortsatte med caféet fram till 1961 då konditor Isak Lundgren blev ägare.

Källa: Svenska samhällen

Utsikt åt nordväst över Köpmantorget 1918

Hus från vänster: 1) Affär och bostadshus (kv Svalan 1) innan det flyttades upp närmare Storgatan (Petterssons Skor), 2) Bagare Bröms hus. Bageriet på gården bakom. Samt 3–4) Uthus till Guldsmed Erikssons kåk.

Köpmantorget. Torget har alltid utgjort centrum i samhällets utveckling genom tiderna, särskilt då handel och köpenskapen, men det finns andra saker som torget i Arvidsjaur upplevt.

- Brottning, hästutställningar, handel, fotboll, skidtävlingar, Landstormen mönstrar på torget när första världskriget utbröt den 4/8 1914, cirkus, midsommarfirande och brandövningar har utförts på torget.

// Sammanställt av Kent Norberg